

מ"ת 25166/07/15 - פטריק עמוס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 25166-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל (עציר) ואח'

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המבקש	פטריק עמוס
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר לפי סעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן- "חוק המעצרים"), במסגרתה עותר המבקש לשחררו ממעצר בתנאי איזוק אלקטרוני ולהתיר לו לצאת לעבודה.

רקע דיוני

כנגד המבקש (הוא הנאשם 11 בכתב האישום) ו- 17 נאשמים נוספים הוגש ביום 13.7.15, במסגרת פרשה המכונה "פרשה 512", כתב אישום הכולל 13 אישומים. למבקש מיוחסים שני אישומים- השלישי והרביעי.

העובדות המהוות את האישומים פורטו בהרחבה בהחלטות קודמות שניתנו בעניינו של המבקש ובעניינם של הנאשמים האחרים, ולהלן יובאו פרטי האישומים בתמצית, בדגש על חלקו של המבקש.

על פי המתואר בכתב האישום, החל משנת 2002 ועד שנת 2006 פעל ארגון פשיעה בינלאומי שבראשו עמד הנאשם 1. במהלך שנת 2002 הכריז הנאשם 1 (להלן- "אברג'יל") ושני נאשמים נוספים על סכסוך בין הארגון לבין עבריינים נוספים ובכללם זאב רוזנשטיין (להלן- "רוזנשטיין").

במסגרת האישום השלישי, המכונה "ניסיון הרצח בגני התערוכה", מיוחסות למבקש עבירות של ניסיון רצח במסגרת ארגון פשיעה, חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה, קשירת קשר לפשע במסגרת ארגון פשיעה וגרימת חבלה של ממש במסגרת ארגון פשיעה.

על פי הנטען באישום זה, עובר לחודש מרץ 2000, פעל הנאשם 9 על דעת אברג'יל להשיג משדרים ושלטים (להלן- "מערכות ההפעלה" או "השלטים") באמצעותם ניתן להפעיל מטעני חבלה, וזאת בשימוש הארגון. החל מחודש מרץ 2000 ועד לחודש דצמבר 2001 נרכשו מערכות הפעלה ושלטים, כאמור, על ידי אדם שפעל בהנחיית הנאשם 9, ואלה הגיעו לידי של הנאשם 9. כשנתיים לאחר מכן, עובר ליום 30.6.03, קשר אברג'יל קשר עם יניב בן- סימון (להלן- "יניב") ועד המדינה ש.כ. לרצוח את רוזנשטיין במשרד הנסיעות שבבעלותו בכיכר "פלומר" (להלן- "המשרד"). סמוך לאחר קשירת הקשר, פנה אברג'יל לעד המדינה ה.צ. במטרה לבחון אם ביכולתו להרכיב מטעני חבלה לשימוש הארגון וה.צ. הבהיר כי ביכולתו לעשות כן. במסגרת התכנית, ולטובת הוצאתה אל הפועל, קשרו יניב, ה.צ. והנאשמים 9, 10 והמבקש קשר, על דעת אברג'יל, לפיו ה.צ. יתקיים בביתו של המבקש מטען חבלה רב עוצמה ברכב שיופעל באמצעות שלט רחוק שיספק הנאשם 9. בחודש מאי 2003 נגנב רכב מסוג סוזוקי (להלן- "הרכב המבצעי") מתוך כוונה כי מטען החבלה יורכב עליו. סימני הזיהוי שעל הרכב זויפו והרכב עבר בין מספר אנשים עד שבגיע לחניית ביתו של המבקש על מנת ששם יותקן בו מטען החבלה. עובר ליום 30.6.03 הגיעו יניב וה.צ. לביתו של המבקש, שם הורה יניב לה.צ. להרכיב את המטען בחלק הפנימי של הפגוש הקדמי של הרכב המבצעי, אך מאחר שה.צ. הבהיר כי אין אפשרות להרכיב את המטען ברכב בהיותו בחנייה, פירקו הנאשם 10 ויניב את הפגוש והעלו אותו לביתו של המבקש. על פי הנטען, הכין ה.צ. את המטען והטמינו בפגוש של הרכב בנוכחותם ובסיועם של יניב, הנאשם 10 והמבקש. בהמשך ערכו ה.צ., הנאשם 10 והמבקש בדיקה במטרה לבחון את תקינות מערכת ההפעלה והמרחק ממנו ניתן להפעיל את המטען באמצעות שלט. בסיומה של הבדיקה החזירו הנאשם 10 והמבקש את הפגוש ובתוכו המטען לרכב המבצעי. ביום 29.6.03 הוחנה הרכב המבצעי בחזית משרדו של רוזנשטיין. סמוך לשעה 12:50 בהגיע רוזנשטיין למשרד כשהוא מלווה במאבטחיו הופעל המטען אשר גרם לפיצוץ רב עוצמה אשר כתוצאה ממנו נחבלו, רוזנשטיין, מאבטחיו ואנשים נוספים.

במסגרת האישום הרביעי, המכונה "הרצח ביהודה הלוי", מיוחסות למבקש ולנאשמים הנוספים באישום זה שלוש עבירות של רצח, שלוש עבירות של חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה, ריבוי עבירות של פגיעה בנסיבות מחמירות במסגרת ארגון פשיעה, ריבוי עבירות של גרימת חבלה של ממש במסגרת ארגון פשיעה ועבירה של קשירת קשר לפשע במסגרת ארגון פשיעה.

על פי הנטען, על רקע הסכסוך האמור, ולאחר שניסיון קודם להביא למותו של רוזנשטיין נכשל, המשיכו חברי הארגון באיסוף מידע אחר תנועותיו ושגרת יומו של רוזנשטיין וחיכו לשעת כושר. במועדים שונים בין התאריכים 17.11.03-19.11.03, הנאשמים 1,2,4 ושני עדי המדינה א.ג.ו- י.א. נועדו וקשרו קשר לגרום למותו של רוזנשטיין. בשלב מסוים חבר אליהם גם הנאשם 3, ויחד תכננו לגרום למותו של רוזנשטיין במשרד להמרת מטבע אותו הוא נהג לפקוד באופן קבוע. בהמשך, הנאשמים 9-14, וביניהם המבקש, קשרו קשר יחד עם עדי המדינה ש.כ.ו- ה.צ. ועל דעת אברג'יל, להוציא לפועל את תכנית החיסול וזאת באמצעות הפעלת מטען חבלה רב עוצמה שיונח על גג המשרד להמרת מטבע. ביום 20.11.03, בשעות הערב, בהמשך להוראותיו של אברג'יל, נסע ש.כ. בלוויית הנאשמים 12 ו-14 לביתו של ה.צ. בכדי לשוחח עמו אודות המטען שהתבקש להכין ושנועד לשמש להמתת רוזנשטיין. כחודש עובר ליום 11.12.03 במסגרת הקשר ולשם קידומו פנה ש.כ. לנאשם 9 בידיעתו של אברג'יל ובשליחותו וביקש לקבל ממנו שלט להפעלת המטען. בהמשך לכך, נועדו ש.כ. והנאשם 9 עם ה.צ. לצורך הכנת המטען. למחרת הפגישה, על פי בקשתו של ה.צ. וכפי שסוכם מראש בינו לבין ש.כ. והנאשם 9, ועל דעתו של אברג'יל, הונח סמוך לביתו של ה.צ. תיק שהכיל אמצעי לחימה שנועדו להרכבת המטען. ה.צ. הכין את המטען והניחו בקופסת קרטון. המבקש והנאשם 10 קיבלו את המטען מ-ה.צ. ועל פי הנטען בשלב מסוים העבירו אותו לידי הנאשם 13, שהגיע לאסוף אותו בשליחותו של ש.כ. המטען הונח על גג המשרד להמרת מטבע וכשבועיים לאחר מכן יצר ש.כ. קשר עם ה.צ. וטען כי המטען אינו תקין והשניים סיכמו כי המטען

יוחזר ל-ה.צ אשר יתקנו. בהמשך לכך, התקשר ש.כ. לה.צ ומסר לו כי יגיע אדם לאסוף את המטען. על פי הנטען, היה זה הנאשם 13 אשר הגיע סמוך לאחר מכן לביתו של ה.צ כשהוא רכוב על אופנוע. המטען הונח שוב על גג המשרד להמרת מטבע, ובמהלך מספר ימים עובר ליום 11.12.03 קיימו ש.כ., אדם בשם שלומי זזאנה (להלן- "זזאנה") והנאשמים 12-14 תצפיות לעבר המשרד להמרת מטבע בהמתנה להגעתו של רוזנשטיין ובמטרה לגרום למותו על ידי המטען. ביום 11.12.03 בשעה 12:30 או בסמוך לכך, הגיע רוזנשטיין למשרד להמרת מטבע כשהוא מלווה במאבטחיו, כאשר באותה העת נטען כי הנאשם 13 תצפת לעבר המשרד, בעוד שזזאנה שהה בקרבת מקום כשהשלט למטען בידיו. בעת יציאתו של רוזנשטיין הודיע על כך הנאשם 13 לזזאנה והאחרון לחץ על השלט והפעיל את המטען. פיצוץ המטען הביא למותם של שלושה עוברי אורח תמימים ולפציעתם של למעלה מ-50 אנשים נוספים.

בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים.

בדיון שהתקיים ביום 4.1.16 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמה לפיה יעצר המבקש עד לתום ההליכים בתנאי פיקוח אלקטרוני.

בהחלטה שניתנה באותו היום הורה בבית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) על מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי של שלושה מפקחים, וכן בכפוף להפקדה סך מזומן של 30,000 ₪, ערבות עצמית על סך של 200,000 ₪ ותנאים נוספים.

ביום 2.5.16 במסגרת החלטה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה בעניינם של נאשמים אחרים ובעקבות טענה שהעלו הסניגורים להשוות תנאי מעצרו של המבקש לתנאי מעצרו של הנאשמים האחרים, נדרש בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) לבחינת התשתית הראייתית שביסוד שני האישומים המיוחסים למבקש וקבע כדלקמן:

"לאחר שבחנתי את חומר הראיות, אני נכון להסכים עם המבקשת כי קיימת חולשה ראייתית בכל הנוגע למעורבותו של משיב 11 באירועי האישום הרביעי, ואוסיף כי לטעמי - מדובר בחולשה ראייתית משמעותית.

מעבר לעובדה כי אין בידי המבקשת ראיות סיוע באישום זה (הובהר כי יטען בהליך העיקרי כי מעורבותו באירועי האישום השלישי מהווים סיוע לעדותו של עד המדינה באישום הרביעי), הרי שגם עדות הבסיס של י.מ. נראית כעדות מבולבלת בכל הנוגע לאירועים בהם נכחו משיבים 10 ו-11 עד כי ספק כיצד ניתן יהיה ליישב בלבול זה בהליך העיקרי, בוודאי כאשר עסקינן בסיטואציה בה העדות תימסר כ-13 שנים ממועד האירועים (וראה בעניין זה הודעת י.מ. מיום 7.7.08 עמ' 14-15).

אצא אפוא מנקודת הנחה לפיה משקלו של האישום הרביעי בעניינו של משיב 11 הוא משקל נמוך ביותר, אלא שהסכמת המבקשת למעצרו בפיקוח אלקטרוני ניתנה חרף העובדה כי לשיטתה - קיימות ראיות לכאורה בעניינו של האישום השלישי.

נימוק המבקשת העומד ביסוד ההסכמה הוא כי המעורב המרכזי באישום זה הוא משיב 10 (יחד עם יניב בן סימון), כאשר משיב 11 מהווה "נספח" למשיב 10 ואינו דומיננטי. ניתן לקבל הבחנה בין מעורבים שונים, כאשר היא מבוצעת על בסיס השאלה האם חלקו של

פלוני מרכזי או מצומצם בהשוואה לחלקו של אלמוני. למעשה, זהו קו הטיעון של המבקשת, אלא שניתן להצביע על שני קשיים בדרך יישומו במקרה שבפניי: ראשית, על פניו מדובר במשיב אשר המבקשת סברה כי חלקו מרכזי דיו על מנת להאשימו כמבצע עיקרי בדיוק באותן עבירות המיוחסות גם למשיבים 1, 9 ו- 10. שנית, בחינת חלקו של משיב 11 על פי עובדות האישום השלישי, והשוואה לחלקם של משיבים אחרים שאף להם מיוחסים אישומים דומים (או זהים), ובמיוחד למשיבים 9 ו-14, אינה מגלה כי קיימים פערים כה משמעותיים במידת מעורבותם באירועים השונים. מסקנתי אפוא כי הסכמת המבקשת למעצרו של משיב 11 בפיקוח אלקטרוני היא נתון רלוונטי שיש להביאו בחשבון, והוא יישקל על ידי עת אבחן את עוצמת עילות המעצר בעניינם של כל אחד מהמשיבים, שהן, כידוע, מושפעות גם מנתונים נוספים ולא רק מהאמור בכתב האישום. טרם אחתום פרק זה אציין כי לאחר שבחנתי את חומר הראיות, נראה כי הסכמת המשיבה למעצרו של משיב 11 בפיקוח אלקטרוני היא סבירה וראויה, ומשקללת באופן מאוזן הן את הנתונים הראייתיים והן את הנתונים הנוספים המשפיעים על עוצמת עילת המעצר".

בהחלטה שניתנה ביום 10.5.16 דחה בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) בקשה לעיון חוזר שהגיש המבקש, בנימוק לפיו הקושי הראייתי שוקלל במסגרת ההסכמה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני וכי אין ליתן לנתון זה משקל בשנית, וכן בנימוק לפיו פרק זמן של חמישה חודשים ממועד ההחלטה המוסכמת אינו יכול להיחשב כחלוף זמן המצדיק בקשה לעיון חוזר. עם זאת נעתר בית המשפט לבקשתו החלופית של המבקש והתיר לו שעתיים של התאוורות מידי יום תחת ליווי ופיקוח.

ביום 24.8.16 ובעקבות בקשה לעיון חוזר שהגישה המשיבה נוכח שלוש הפרות שונות של תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, קבע בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) כי מדובר בהפרות חמורות. עם זאת סבר בית המשפט כי הפתרון הנכון באותה העת היא בדרך של החמרת תנאי הערובה וחילוט חלק מן הערבויות ובמקביל- דחיית המועד לדיון בבקשתו של המבקש לצאת לעבודה לתקופה נוספת בת ארבעה חודשים. על כן הורה בית המשפט על ביטול חלונות האוורור, ועל חילוט סך של 50,000 ₪ מתוך ההפקדה הכספית ומתוך הערבות העצמית לטובת אוצר המדינה וכן על הגדלת סכום ההפקדה העצמית לסך של 50,000 ₪.

ביום 5.1.17 דחה בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) את בקשתו של המבקש להתיר לו לצאת לעבודה ולעסוק במשלח ידו כסוחר מכוניות. בית המשפט קבע כי העבודה המוצעת אינה תחומה במקום גיאוגרפי או במפקח ספציפי שניתן לבחון את התאמתו. כמו כן קבע בית המשפט כי יוכל המבקש לפנות בבקשה לעיון חוזר ולהציע עבודה במקום קבוע אשר ניתן לבדיקה תחת פיקוח מפקחים מתאימים. באותה החלטה הורה בית המשפט על שעות התאוורות למשך שלוש שעות בכל יום, בין היתר, על מנת לאפשר למבקש למצוא מקום עבודה שתואם את הקריטריונים שנקבעו.

ערר שהגיש המבקש על ההחלטה מיום 5.1.17 במסגרת בש"פ 437/17 נדחה ביום 18.1.17. בהחלטתו קבע בית המשפט העליון (כב' השופט י' דנציגר) כדלקמן:

בניגוד לטענת העורר, איני סבור שניתן למצוא בנסיבות המקרה דנן "מסגרת דרכה יוכל העורר...לשוב לעבודתו ובה בעת לא להסיר את הפיקוח", לה טוען העורר. כבר נפסק לא אחת על ידי בית משפט זה כי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתיישב עם היתר ליציאה לעבודה, ואף שקיימת סמכות לפתוח חלון לצרכי עבודה, יש להפעיל סמכות זו במשורה ואך ורק במקרים יוצאי דופן [השוו: בש"פ 2296/16 ח'ג' נ' מדינת ישראל פסקה 16 (15.5.2016); בש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (11.1.2017)]. מקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים חריגים שבחריגים. לעורר שמורה הזכות לשוב ולעתור בעתיד לערכאה הדיונית לאפשר לו הרחבת חלונות ההתאוררות ואולי אף הסרת הפיקוח האלקטרוני, אם וכאשר יתקיימו נסיבות חדשות המצדיקות לשקול אפשרויות אלה; נסיבות שאינן קיימות לעת הזו".

ביום 27.3.17, במסגרת בש"פ 2394/17, קיבל בית המשפט העליון (כב' השופטת א' חיות) את בקשת המשיבה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים של המבקש ושל ארבעה אחרים הנתונים בתנאי מעצר דומים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. בהחלטתו התייחס בית המשפט העליון לייחודה של הפרשה ולמסוכנותם של הנאשמים וקבע:

"הפרשה הנדונה היא ייחודית בחומרתה ומסוכנותם של הנאשמים בה היא חריגה בעוצמתה. חלק מהנאשמים נתונים במעצר מאחורי סורג ובריח וחלקם - דוגמת המשיבים - נתונים במעצר בפיקוח אלקטרוני. לא ניתן להמעיט בחומרת העבירות המיוחסות למשיבים כמי שהיו שותפים בארגון פשיעה רב זרועות ונטלו חלק בעבירות אלימות קשות ובהן רצח וניסיון לרצח וכן בעבירות של ייבוא וסחר וסמים והעברתם בין מדינות שונות. אכן, העבירות בוצעו על פי הנטען לפני זמן רב, אך בהינתן מהות העבירות והעובדה שהן בוצעו לפי הנטען במסגרת ארגון פשיעה, חלוף הזמן מקהה אך במעט את המסוכנות הנכרכת בהן ובמי שמואשם בביצוען. כך נפסק כי מי שנאשם בסחר בסמים לא ישוחרר לחלופת מעצר אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן ... ולבסוף יש לזכור כי בהליכים הנוגעים לארגוני פשיעה קיים חשש מובנה להימלטות מאימת הדין ולשיבוש הליכי משפט המצדיק כשלעצמו את המשך המעצר".

ביום 19.11.17 הוגשה הבקשה לעיון חוזר הנדונה.

בדיון שהתקיים לפני ביום 17.12.17 שמעתי טיעוני באי כוח הצדדים, ובהחלטתי באותו היום קבעתי כי בשל הקשר בין ההליך אשר התנהל במקביל בבית המשפט העליון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים לתוצאת ההליך דנן בבקשה לעיון חוזר, תינתן ההחלטה בבקשה לעיון חוזר אשר לפני לאחר החלטת בית המשפט העליון.

כך לאחרונה, ביום 19.12.17, במסגרת בש"פ 9660/17, קיבל בית המשפט, בחלקה, את בקשת המדינה להאריך את מעצרו של המבקש ונאשמים נוספים בתשעים ימים נוספים. בהחלטתו קבע כדלקמן:

"אקדים ואדגיש, כפי שאף ציינתי בדיון שנערך בעל פה, כי אינני שותף לעמדתה הנחרצת של המדינה, שלפיה יש להשקיף על עניינם של כלל המשיבים כמכלול ואין להידרש לענייני הפרטי של כל משיב במסגרת בקשה זו. להשקפתי, אופיו הדינמי של ההליך הפלילי, לא כל שכן בהינתן פרשה סבוכה ומרובת משתתפים כזו שבה עסקינן, מחייב שימת לב לתמורות החלות במרוצת הזמן בנסיבותיו האישיות של כל עצור. אכן, משניתנה שורת החלטות בבית משפט זה המעגנת היטב את עילות מעצרים של המשיבים, ניצבים הם בפני משוכה גבוהה בבואם לבקש הקלה בתנאי מעצרים חלף הארכת מעצרים בתנאים הקיימים. ואולם, אני סבור כי אין לשלול על הסף את האפשרות שיעלה בידי מי מהם להצביע על הבחנה מהותית בינו לבין הכלל, אשר תצדיק את שליחתו לחלופת מעצר, כפי שאכן נעשה ביחס לנאשמים אחרים בפרשה.

מטעמים אלה, נכון אני להיעתר להצעתם של המשיבים 3, 4 ו-6, ולאפשר להם למצות את הליך העיון החוזר בפני בית המשפט קמא. זאת, על מנת שיבחן בית המשפט קמא, על פי תבונתו ומיטב שיקול דעתו, אם אכן חל שינוי הנסיבות הנטען, אשר מצדיק את שחרורם ממעצר בפיקוח אלקטרוני. לפיכך, אני מורה בשלב זה על הארכת מעצרים ב-45 ימים נוספים, אשר יימנו החל מיום 18.12.2017."

באשר למסוכנותו של המבקש ויתר הנאשמים קבע בית המשפט העליון בהחלטתו הנ"ל כדלקמן:

"אשר למסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיבים, הרי שזו נידונה בהרחבה בפסיקותיו הקודמות של בית משפט זה בפרשה דנן. אין לי אלא להצטרף למסקנה שאליה הגיעו קודמיי, שלפיה לא נעה נקודת האיזון באופן אשר מצדיק שינוי בתנאי מעצרים של המשיבים. הדברים יפים ביתר שאת בהתחשב בכך שהמשיבים אינם מצויים בבית המעצר, כי אם במעצר בפיקוח אלקטרוני. להשקפתי, לא ניתן להוסיף ולהקל עימם מבלי לרוקן מתוכן את תכליותיו של המעצר, ובהן הבטחת שלום הציבור וניהולו התקין של ההליך הפלילי בעניינם."

הבקשה לעיון חוזר

בא כוח המבקש טוען כי כיום, לאחר שחלפו 30 חודשים בהם נתון המבקש במעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי רצוף, הגיעה העת להורות על שחרורו ממגבלת הפיקוח האלקטרוני ולקבוע תנאים אחרים אשר אף יאינו את המסוכנות הנשקפת ממנו לכאורה ויקלו עמו באופן שיוכל לעבוד ולכלכל את בני משפחתו בהתאם למשלח ידו כסוחר רכבים. בתוך כך נטען כי במהלך תקופת מעצרו כאמור חוותה משפחתו קשיים בהיבט המשפחתי, בהיבט הנפשי ובהיבט הכלכלי. כמו כן נטען כי שלוש שעות ההתאווורות שאושרו למבקש על מנת שיוכל לצאת ולחפש עבודה לא עמדו במבחן המציאות והיו בבחינת ניסיון כושל מלכתחילה, הואיל והיות המבקש נתון באיזוק אלקטרוני לא מאפשר לו לעבוד כשהוא נייד ואף שיוכו לפרשה מסכלת אפשרותו למצוא עבודה כשכיר מלבד עיסוק במשלח ידו. בא כוח המבקש טען עוד כי, לפיכך, יש לבחון את חלופה הזמן בהקשר לכלל נסיבותיו של התיק ושל המבקש ולא דווקא מעת שניתנה החלטת בית המשפט העליון מיום 18.1.17.

על כן נטען כי עם חלוף הזמן, ובשים לב לקצב התקדמות ההליך העיקרי ונוכח העובדה כי מדובר בעבירות שבוצעו לכאורה לפני כ- 15 שנים, קיימת הצדקה לשחרר את המבקש לחלופת מעצר אשר תאפשר למבקש תעסוקה בבחינת פגיעה מידתית בו ובמשפחתו. בא כוח המבקש הפנה בהקשר זה בבקשתו לשורה של פסקי דין אשר, לשיטתו, תומכים בטעמי הבקשה.

כמו כן נטען כי החולשה הראייתית עליה הצביע בית משפט זה קיבלה משנה תוקף וחיזוק לאחר העדתם של שלושת עדי המדינה העיקריים: ש.כ, א.ג ו- ה.צ. באשר לאישום השלישי נטען כי עד המדינה ה.צ מסר בחקירתו כי הדירה בה נטען כי נכח המבקש אינה דירתו. באשר לאישום הרביעי נטען כי עד המדינה ה.צ מסר בחקירתו כי המבקש לא היה אצלו ביום בו עד המדינה י.מ טען כי ראה את המבקש נכנס לרכב בו הניח ה.צ את המטען.

תגובת המשיבה

בתגובתה בכתב הודיעה המשיבה כי היא מתנגדת לשחרור המבקש ממעצרו באיזוק אלקטרוני ומתנגדת להתיר יציאתו לעבודה.

לטענת המשיבה, המבקש נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני בשל מסוכנותו הנובעת מעבירות האלימות החמורות המיוחסות לו ומעצם היותו שותף בארגון פשיעה. כמו גם משום חשש ממשי להימלטות מן הדין נוכח התשתיות והאמצעים של ארגון הפשיעה, וכן חשש לשיבוש מהלכי משפט משום חשש להשפעה או לפגיעה בעדים לרבות כאלה שאינם עדי מדינה. לטענתה, מסוכנותו זו של המבקש אף החריפה לנוכח ההפרות הבוטות של תנאי מעצרו.

כמו כן נטען כי חלוף הזמן עומד למבקש לרועץ שכן בזמן שחלף מעת מעצרו הפר את תנאי המעצר ואת האמון שניתן בו. בהקשר זה צוין כי המבקש נעצר בהיותו בחוף הים יחד עם אשתו אשר מונתה לפקח עליו ובשתי הפרות נוספות נצפה כשהוא בקניון.

המשיבה הוסיפה וטענה כי זוהי בקשה שלישית שהגיש המבקש בעניין יציאה לעבודה ואין בה לחדש דבר על קודמותיה. בתוך כך טענה כי הבקשה נסמכת על טענה למצוקה כלכלית ואולם קושי כלכלי הוא תוצר לוואי טבעי הנלווה להליך המעצר והמבקש לא הציג כל ראיה כי נסיבותיו בהקשר זה יוצאות דופן באופן המצדיק הסרת האיזוק האלקטרוני. כמו כן נטען כי למעשה הוכיח המבקש את ההיפך הגמור נוכח עמידתו בהפקדה העצמית ובערבויות הגבוהות ונוכח העובדה כי באחת הפעמים שהפר את תנאי מעצרו נצפה כשהוא עורך קניות בקניון.

בנוסף נטען כי בית משפט דחה את בקשתו של המבקש להתיר לו לצאת לעבודה כסוחר רכבים המתנייד ממקום למקום ברחבי הארץ שאינה במקום עבודה קבוע הניתן לבדיקה ולפיקוח, וכי נוכח גילו ומצב בריאותו של המבקש אין כל מניעה אמיתית בידו למצוא עבודה בהתאם לקריטריונים שנקבעו. לטענת המשיבה, המבקש לא ניצל את שעות ההתאווררות

שניתנו לו לחיפוש עבודה, כפי התכלית שנקבעה לכך.

המשיבה טענה כי טענתו של המבקש כי הוא המפרנס היחידי של משפחתו אינה עומדת מקום בו מונה משפחתו בגיר נוסף המסוגל לעבוד.

המשיבה מסרה כי ההליך העיקרי מתנהל בקצב מהיר של שלושה דיונים בשבוע וכי עד כה נשמעו עדויותיהם של 286 עדים וכן עדותם של שלושה עדי מדינה כאשר הציפיה היא שעד סוף שנת המשפט הנוכחית תסתיים פרשת התביעה. כמו כן מסרה כי בחודש ינואר הקרוב עתידים להישמע שני עדי מדינה וכי עדות של עד מדינה הצפויה להישמע נוגעת באופן ישיר למיחוס למבקש.

דיון והכרעה

סעיף 52 לחוק המעצרים קובע שלוש עילות היכולות לבסס בקשה לעיון מחדש בהחלטות הנוגעות למעצר או לשחרור בתנאים מגבילים: גיליון של עובדות חדשות; שינוי נסיבות; או חלוף זמן ניכר ממתן ההחלטה בנושא המעצר או השחרור לחלופה, ועד למועד הגשת הבקשה.

המבקש יליד 1971, כיום כבן 46, נעדר עבר פלילי, עצור בתנאי פיקוח אלקטרוני ופיקוח אנושי, מיום 4.1.16, ובמשך כשנתיים ימים.

הבקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו ולהסרת מגבלת האיזוק נסמכת על שלוש עילות. האחת היא כי נתגלו עובדות חדשות לאחר שעדי המדינה מסרו עדויותיהן בבית המשפט המחלישות ביתר שאת את התשתית הראייתית. השנייה היא כי נשתנו הנסיבות ובהקשר זה טוען המבקש כי עקב מעצרו נקלעה משפחתו למצוקה כלכלית היות ולא יכול היה לפרנסה. השלישית היא כי חלף פרק ניכר מאז שניתנה ההחלטה על מעצרו.

ביום 19.12.17 קיבל בית המשפט העליון את הצעתם של המבקש ושל שניים אחרים המצויים באותם תנאי מעצר לאפשר להם למצות את הליך העיון החוזר בפני בית משפט זה אשר יבחן "אם אכן חל שינוי הנסיבות הנתען, אשר מצדיק את שחרורם ממעצר בפיקוח אלקטרוני", והורה, לפיכך, על הארכת מעצרו של המבקש ב- 45 ימים נוספים אשר יימנו החל מיום 18.12.17.

בא כוח המשיבה טען כי מהחלטה זו עולה כי בית המשפט העליון לא מצא כי חלוף הזמן משנה את נקודת האיזון לעת הזו לעניין שינוי תנאי המעצר, וכי לפיכך הליך העיון החוזר בהחלטת המעצר הוגבל לעניין שינוי נסיבות בלבד. בא כוח המבקש טען בתגובה כי פרשנות זו של בא כוח המשיבה להחלטת בית המשפט העליון מוטעית, לפי שאין כוונת ההחלטה להגביל את היקף הטיעון של המבקש במסגרת הבקשה לעיון חוזר אלא לאפשר את מיצויה.

במחלוקת זו, אני סבור כי הצדק עם בא כוח המבקש. זאת לפי שעיון בהחלטת בית המשפט העליון, ובמיוחד האמור

בסעיף 13 בדבר הסכמת המבקש להארכת המעצר וכן האמור בסעיף 16 לאותה החלטה, מלמד כי לא ניתנה כל החלטה עקרונית בשאלת חלופי הזמן, אף כי המשיבה סירבה להצעת המבקש והשניים האחרים בטענה כי הכרעה בעניין זה, המשליך על ההצדקה להמשך המעצר, חיונית בשלב הזה. בית המשפט העליון קיבל את הצעת הסניגורים ובכך למעשה לא נחסמה האפשרות למיצוי הליך העיון החוזר, שהיה כבר תלוי ועומד בשעת מתן ההחלטה, לפי שלושת האפיקים האפשריים.

להלן אדרש לגופה של הבקשה.

באשר לעילה הראשונה, נפסק כי-

"... טענות בדבר כרסום בתשתית הראייתית מוגבלות לטענות בדבר ראיות חדשות או התפתחויות חדשות בשמיעת ההוכחות. זאת ועוד, טענות כאלה יהא בכוחן להביא לשינוי החלטת המעצר עד תום ההליכים רק מקום שהן מצביעות על "שינוי דרמטי" או "כרסום עמוק" בראיות התביעה עד הטיית הכף לזיכוי הנאשם. כפי שנקבע בבש"פ 4794/95 שאבי ואח' נ' מ"י, (6.8.1995): "יש להצביע על שינוי דרמטי במערכת ראיות התביעה, ועל כרסום מהותי ומשמעותי בה. צריך להיות בשנוי שחל, כדי להפוך את הקערה על פיה, עד כדי הטיית הכף לזכות הנאשם באופן שהסיכויים לזכויו עולים על הסיכויים להרשעתו. מהפך זה צריך להסתבר מניה וביה מתוך העדויות ... כל עוד אין בחומר הראיות על פניו כדי להפוך את גירסת התביעה או כדי לכרסם בה כרסום עמוק, אין מקום להורות על שחרור הנאשמים ממעצר" (בש"פ 388/15 דלו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.1.15).

בא כוח המבקש טען כי לאחר שנשמעו עדויותיהם של עדי המדינה י.מ.וה.צ חל כרסום נוסף בתשתית הראייתית. אלא שטענתו זו נטענה באופן כללי, ומקום בו הצהירה המשיבה כי עדותו של עד מדינה נוסף- הרלוונטית למעשים המיוחסים למבקש- טרם נשמעה, הרי שלא נכון יהא להתייחס לתשתית ראייתית חלקית לצורך בחינת מידתה של החולשה הראייתית בעת הזו, ככל שאכן מתקיימת. כך למעשה, מידתה של החולשה הראייתית שעמדה ערב החלטת המעצר נותרה בעינה, ומשהיותה שיקול בהחלטת המעצר המוסכמת, ולא הוכח כל שינוי דרמטי בה, ברי כי אין ליתן לה משקל כפול במסגרת הבקשה הנוכחית לעיון חוזר, אשר לא נועדה לשמש מסלול לערעור על החלטת המעצר.

באשר לעילה השנייה, נטען כי משפחתו של המבקש נקלעה למצוקה כלכלית קשה עקב מעצרו הממושך המונע ממנו לעסוק במשלח ידו כסוחר רכבים ולפרנס את משפחתו. המשיבה טענה, מנגד, כי הטענה לא הוכחה וכי ממילא מדובר בתוצאה הנלווית באופן טבעי להליך המעצר לכל עצור. נוכח התקופה בה מצוי המבקש במעצר, כאשר אשתו מונתה כאחד המפקחים עליו, מוכן אני לקבל הטענה כי פרנסתו של המבקש אשר עוסק במשלח יד עצמאי המחייב התניידותו ברחבי הארץ נפגעה ולפיכך אף נפגעה פרנסת בני משפחתו.

באשר לעילה השלישית, פירשה הפסיקה את המונח "חלופי הזמן" באופן גמיש וכזה הנבחן לפי נסיבותיו של כל מקרה.

בבש"פ 1243/16 **בויארט נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.3.16) הפנה בית המשפט העליון לדברים שנקבעו בבש"פ 6286/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (21.8.06) בעניין בחינת העילה כדלקמן:

"הקביעה שעבר 'זמן ניכר' מעת מתן ההחלטה, באופן המקים עילה לעיון חוזר בהחלטה, הינה תולדה של נסיבות העניין. פרק זמן מסוים ייחשב כ'ניכר' בשים לב, בין השאר, למאזן שבין הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי, בשל חלוף הזמן, אל מול האינטרס הציבורי כי ימשיך לשהות במעצר באותם תנאים. במסגרת מאזן זה יובאו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות: המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות".

השאלה העומדת להכרעה היא האם חלוף הזמן מצדיק לבחון הקלה בתנאי מעצרו של המבקש, דהיינו- הסרת מגבלת האיזוק. למבקש מיוחסות עבירות אלימות חמורות אשר המסוכנות הנשקפת מהן ברורה ומידתה גבוהה אלא שעדיין קיימת חובה לבחון אפשרות לחלופת מעצר אשר תהלום את תכליות המעצר מצד אחד ואת מידתיות הפגיעה בחירותו של המבקש ובזכותו להתפרנס ולפרנס את משפחתו, מאידך.

בהקשר זה ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון בבש"פ 4275/14 **טוויל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23.6.14):

"אמנם, העורר מואשם בעבירות חמורות שנשקפת מהן מסוכנות. עם זאת בית המשפט מחויב לבחון אם קיימת חלופת מעצר שיש בכוחה להגשים את תכלית המעצר. כך על אחת כמה וכמה ככל שחולף הזמן ועמו הולכת ומחריפה הפגיעה בחירותו של הנאשם הנהנה מחזקת החפות. בענייננו העורר אומנם שוהה בחלופת מעצר, אך גם מעצר בית מלא מגביל את חירותו ופוגע ביכולתו לפרנס את עצמו ואת משפחתו התלויה בו ... יפים לכך דברי השופטת ע' ארבל: "ההכרה בחשיבות יכולתו של אדם להתפרנס ולדאוג לצרכי מחייתו מלמדת אותנו, כי אף כשמדובר בנאשם המשוחרר לחלופת מעצר, יש לנסות, במקרים הראויים, לבחון את אפשרות השתלבותו במסגרת עבודה, אשר תבטיח לו פרנסה ותעסוקה. זאת, כמובן, בכפוף לכך שלא יהיה בכך משום פגיעה באינטרס ציבורי סותר. לפיכך, במידה וניתן להשיג את תכלית חלופת המעצר גם כשהנאשם יוצא לעבוד, תוך הבטחה כי אין ביציאתו לעבוד משום סכנה לציבור או אפשרות לפגיעה בתקינות ההליך המשפטי נגדו, במקרה המתאים יהא ראוי לאפשר זאת" (בש"פ 2857/06 ממנ נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (11.4.2006))."

אני סבור כי שיקולים הקשורים בפרק הזמן בו מצוי המבקש במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בצפי להימשכות ההליכים על אף הקצב היעיל של התנהלותם, ובכלל זאת העובדה כי טרם נסתיימה עדותם של עדי המדינה והאפשרות כי פרשת התביעה תסתיים לקראת סוף שנת המשפט הנוכחית, וכן בהתחשב בפגיעה הכלכלית והמשפחתית למבקש ולמשפחתו, נוטה נקודת האיזון לעבר הקלה בתנאי מעצרו של המבקש והסרת מגבלת האיזוק האלקטרוני.

לא נעלמה מעיני העובדה כי למבקש מיוחסות עבירות אלימות חמורות אשר המסוכנות הנגזרת מהן הינה גבוהה ביותר, כמו גם העובדה כי פרשת התביעה טרם נסתיימה וכי קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט לרבות השפעה על עדים, וכן העובדה כי המבקש הפר את תנאי מעצרו שלוש פעמים. אלא שאני סבור כי בהתחשב בכלל הנסיבות הרלוונטיות לענייניו של המבקש לרבות ובמיוחד פרק הזמן הממושך בו הוא מצוי במעצר ובהינתן כך שלא הפר את תנאי מעצרו שוב, יש כדי להחליש מעוצמתן של עילות המעצר, גם אם במידה מסוימת בלבד. על כן, מתקיים בסיס המאפשר להורות על שחרורו של המבקש למעצר בית ועל התרת יציאתו לעבודה בתנאים ובמגבלות אשר יהלמו את תכליות המעצר.

אשר על כן, אני מורה על ביטול האיזוק האלקטרוני ועל שחרורו של המבקש למעצר בית מלא תחת פיקוח מלא וצמוד של אחד המפקחים המאושרים.

הערבויות הכספיות ויתר התנאים שנקבעו בהחלטות קודמות יעמדו בעינם להבטחת עמידתו של המבקש בתנאי שחרורו ממעצר כאמור.

אני מתיר יציאתו של המבקש לעבודה, בשלב זה, במשך שלושה ימים בשבוע בימים א', ב' וג', בין השעות 07:00 עד 15:00, בכפוף לפיקוח וליווי צמוד של מי מהמפקחים המאושרים, מעת צאתו ממקום "מעצר הבית", במהלך כל שעות עבודתו ובחזרתו למקום המעצר.

אני מורה על עיכוב ביצוע החלטתי עד ליום 3.1.18 על מנת לאפשר למשיבה לערור על ההחלטה.

המזכירות תעביר החלטתי זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ח' טבת תשע"ח, 26 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.